

УДК 81' 373.43

Надточій Юлія Миколаївна

старший викладач кафедри іноземних мов № 5

Військовий інститут телекомунікації та інформатизації

Надточий Юлия Николаевна

старший преподаватель кафедры иностранных языков №5

Военный институт телекоммуникации и информатизации

Nadtochiy Juliya

Senior Lecturer of the Department of Foreign Languages № 5

Military Institute of Control and Communication

**МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ПЕРЕКЛАДУ ПОЛІТИЧНОЇ МЕТАФОРИ
ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ ПЕРЕВОДА ПОЛИТИЧЕСКОЙ МЕТАФОРЫ
POSSIBLE WAYS TO TRANSLATE A POLITICAL METAPHOR**

Анотація. Мова та мовлення кожної країни змінюється разом із суспільством, залежно від економічних, політичних, соціальних, культурних процесів, які в ньому відбуваються. Публіцистика - чи не найкращий матеріал для вивчення тенденцій та напрямків цих змін, адже вона адресована до сучасного отримувача і базується на явищах та подіях, актуальних саме для сьогодення. Метафора с сучасному публіцистичному тексті політичного характеру відрізняється від класичної метафори художнього тексту. Як і художня метафора, вона має свій глибинний лінгвістичний та екстралінгвістичний зміст, відмінною ж її рисою є те, що асоціація, яку вона викликає в уяві реципієнта повинна не лише образно передавати думку автора, але і виконувати певну спонукальну функцію, служити здійсненню суспільної мети — сформувати серед громадськості певну політичну думку. Таким чином, метафора виконує в політичному дискурсі агітаційну роль, і цей

факт не можна упускати з уваги при перекладі. Основні шляхи перекладу політичної метафори: пошук прямого відповідника, повний переклад, заміна елемента образу чи всього образу, структурне перетворення та описовий переклад.

Ключові слова: *публіцистика, політична метафора, порівняння, троп, персоніфікація.*

Анотація. *Язык и вещания каждой страны меняется вместе с обществом, в зависимости от экономических, политических, социальных, культурных процессов, которые в нем происходят. Публицистика - не лучший материал для изучения тенденций и направлений этих изменений, ведь она адресована к современному получателю и базируется на явлениях и событиях, актуальных именно для настоящего. Метафора с современным публицистическом тексте политического характера отличается от классической метафоры художественного текста. Как и художественная метафора, она имеет свой глубинное лингвистическое и экстралингвистическое содержание, отличной же ее особенностью является то, что ассоциация, которую она вызывает в воображении реципиента должна не только образно передавать мнению автора, но и выполнять определенную побудительную функцию, служить осуществлению общественной цели - сформировать среди общественности определенную политическую мысль. Таким образом, метафора выполняет в политическом дискурсе агитационную роль, и этот факт нельзя упускать из виду при переводе. Основные пути перевода политической метафоры: поиск прямого соответствия, полный перевод, замена элемента образа или всего образа, структурное преобразование и описательный перевод.*

Ключевые слова: *публицистика, политическая метафора, сравнение, троп, персонификация.*

Summary. *The language and language of each country changes with society, depending on the economic, political, social, and cultural processes that take place in it. Writing is perhaps not the best material for studying the trends and trends of these changes, because it is addressed to the contemporary recipient and is based on phenomena and events relevant to the present. The metaphor of a contemporary non-political text of a political nature is different from the classical metaphor of an artistic text. Like the artistic metaphor, it has a profound linguistic and extralinguistic meaning, and its distinguishing feature is that the association it evokes in the imagination of the recipient must not only be an image but to convey the opinion of the author, but also to perform a certain motivating function, to serve a public purpose - to form a certain political opinion among the public. Thus, the metaphor plays an agitating role in political discourse, and this fact cannot be overlooked in translation. The main ways to translate a political metaphor are to look for a direct match, complete translation, replace the element of the image or the whole image, structural transformation and descriptive translation.*

Key words: *Publishing, Political Metaphor, Porn, Trop, Person.*

У даній статті розглядається метафора в публіцистичних текстах політичного спрямування. **Актуальність** зумовлена тим, що останнім часом спостерігається тенденція політичної структуризації суспільства, політичні сили прагнуть залучити до підтримки своїх ідей якнайбільшу кількість прихильників. Саме тому у постійному арсеналі політичних діячів, журналістів, які спеціалізуються на політичній тематиці, є слова і вислови, що мають змогу привернути увагу, вплинути на емоції, викликати у реципієнтів певні запрограмовані реакції. Одним із ключових засобів реалізації таких комунікативних завдань є *метафора*.

Метою даної статті є розкриття специфіки метафори у німецькомовному публіцистичному тексті та вивчення особливості її

перекладу українською мовою. У відповідності з метою дослідження передбачається виконання **наступних завдань**:

- 1) визначити лінгвістичну природу метафори;
- 2) визначити типи метафори;
- 3) виявити випадки прояву метафоричності в політичному дискурсі;
- 4) визначити можливі шляхи перекладу метафори;
- 5) дослідити особливості перекладу метафори.

Об'єктом дослідження даної статті метафори, які широко представлені в публіцистичному німецькомовному дискурсі. **Предметом** є проблеми відтворення метафори при перекладі публіцистичних текстів.

Матеріалом дослідження являються німецькомовні публіцистичні журнали, газети політичного характеру, зокрема журнал «*Der Spiegel*» та газети «*Frankfurter Allgemeine Zeitung*», «*Süddeutsche Zeitung*», «*Der Spiegel*» *online*.

«*Frankfurter Allgemeine Zeitung*» - *online*, «*Süddeutsche Zeitung*» - *online*.

«Тільки через метафору розкривається матерія, бо немає буття без порівняння, бо й саме буття - це порівняння» О. Мандельштам

Практично будь — який текст включає ті чи інші тропи, фігури мови або інші засоби надання виразності висловлюванню, які складають особливу функцію мовних одиниць — стилістичну. Найбільш характерною стилістичною одиницею являється метафора.

«Метафора (грецькою «*metaphore*» - перенесення) - троп або ме'ханізм мови, що перебуває у використанні слова, що позначає певний клас предметів, явищ, тощо, для характеристики або найменування об'єкта, що входить в інший клас, або найменування іншого класу об'єктів, аналогічному даному в будь-якому відношенні. У розширеному розумінні термін «метафора» застосовується до будь-яких видів вживання слів у непрямому значенні. **Класичний ж словник Міхельсона «Російська думка**

і мова» визначає метафору як іносказання — сказане в переносному сенсі.

Процесу **метафоризації** присвячено чимало праць лінгвістів, літературознавців, філософів, психологів, та проблема метафоризації залишається надзвичайно складною. Адже йдеться про процес мислення, в яких породжуються знання про світ. Метафоризація — це не лише вживання одного слова замість іншого, вона утворює новий зміст, який з'являється внаслідок дії складних когнітивних механізмів. Однією з найважливіших залишається проблема походження метафоричного значення. Найпершою спробою окреслити межі поняття «*метафоризація*» в науці пов'язують з ім'ям **Арістотеля**. «В субституційній парадигмі метафора постає як заміна слова (лексеми, концепту) іншим словом (лексемою, концептом, поняттям). З арістотелівською концепцією заміни ще з античних часів конкурувала теорія порівняння, яку розробили Квінтіліан та Цицерон. На відміну від Арістотеля, який заявляв, що «порівняння» - розгорнута метафора» теорія порівняння розглядає метафору як скорочене порівняння, акцентуючи увагу на відношенні подібності, що лежить в основі метафори, а не дії заміни (субституції) як такої.

Нове бачення механізмів метафороутворення у другій половині 70- х років ХХ століття подано прихильниками інтеракційної теорії метафори **М. Блеком, К. Бюлером, Айваром А. Річардсом**. Процес метафоризації М. Блек уявляє так: метафоричне судження має два суб'єкти — головний і допоміжний. До головного суб'єкта додається система «асоціативних імплікацій», пов'язаних із допоміжним суб'єктом. Метафора в імплікаційному вигляді вміщує такі судження про головний суб'єкт, які за звичай додаються до допоміжного суб'єкта, завдяки чому метафора організовує одні характеристики і відкидає інші. М. Блек вважає, що розуміння метафори досягається за допомогою збудження у індивіда

асоціацій, які складаються із значень загальних для представників однієї культури. Як приклад він аналізує «людина - вовк» і стверджує, що у індивіда виникає комплекс думок про цей вислів, які можуть бути схожими з думками іншого індивіда тієї ж культури.

Згідно з Н. Д. Арутюною, найважливішим компонентом механізму метафоризації є процедура **порівняння**. Вона зводиться до пошуків спільних ознак, «метафора може бути виведена з порівняння і заснована на паралелізмі рівнопорядкових явищ». О. Тищенко процес метафоризації окреслює так:

- а) людина бачить і безпосередньо відчуває предмет чи явище дійсності, що вже означений словом, аналізує його, порівнює з іншим і дає йому нове означення;
- б) людина не бачить безпосередньо предмет, але в її свідомості виникає образ цього предмета, що звичайно означений певним словом, і дає йому нове значення.

З огляду на таке розуміння процесу виникнення метафори її визначають як «слово з таким похідним образним лексичним значенням, в якому виражається особлива суб'єктивна оцінка предмета (явища) дійсності і яке співвідноситься з твірним лексичним значенням». **В.Г. Гак** вважає, що в основі метафоризації лежить розмитість понять, якими оперує людина, відображаючи в своєму пізнанні змінну багатогранну пізнавальну діяльність. Різномірні об'єкти об'єднуються за новими ознаками, включаються на основі цих ознак в клас, що дозволяє використовувати назву одного з них для означення іншого. В. Телія стверджує, що модель метафоричного процесу складається з сутностей і інтеракцій між ними. В якостей сутностей, які складають «острів» метафори виступають: задум, ціль, основа, тобто формуюча думка про світ (предмет, явище, властивість, подія, факт). Кожну із цих сутностей супроводжує асоціативний комплекс — енциклопедичне, національно — культурне знання і власне

індивідуальне уявлення. Метафоризація не зменшується, а розширюється з розвитком мови. Якщо якісь початкові метафоричні позначення втрачають свій метафоричний характер, то це не свідчить про загальну деметафоризація мови, так як в мові постійно створюються нові метафори. Метафоричний процес багатий і різноманітний, який включає і мотив вибору того чи іншого вислову в залежності від прагматичного замислу і топікального характеру тексту.

Метафоричний процес тлумачать різні дослідники по різному. Н.Д. Арутюнова метафори розділяє на:

- 1) номінативні, що складаються в заміні одного дескриптивного значення іншим і омонімії, що служать джерелом;
- 2) образні метафори, що служать розвиткові фігуральних значень і синонімічних засобів мови;
- 3) когнітивні метафори, що виникають у результаті зрушення в сполучуваності предикативних слів (перенесення значення) і які створюють полісемію;
- 4) генералізуючі метафори (як кінцевий результат когнітивної метафори), що стирають у лексичному значенні слова границі між логічними порядками і стимулюючим виникненням логічної полісемії. А в **стилістичній теорії** метафору розрізняють: **за структурою:**

- проста, виражена одним образом, не обов'язково одним словом. Вона може бути одночленна чи двочленна.
- складна метафора складається з декількох слів, вжитих метафорично, які утворюють єдиний образ, тобто з ряду взаємопов'язаних простих метафор. Які доповнюють один одного;
- складена, ще композиційна або сюжетна метафора, яка може простягатися на весь роман. Композиційна метафора – метафора, яка реалізується на рівні тексту.

за змістом: *гіперболічна* метафора - явне і навмисне перебільшення

для посилення виразності і підкреслення сказаної думки;

- літота — антонімічне гіперболічне явище, коли для досягнення виразності явно щось зменшують,
- персоніфікація - явище, коли тварині чи предмету приписують людські якості;
- опредметнення - явище, коли людині приписують властивості неживого предмету та позбавляють роду, називаючи «воно», тобто середнім родом.
- синестезія - явище, коли об'єднують поняття, які сприймаються різними органами чуття.
- символ — це образ, який несе в собі певну інформацію;
- алегорія- зображення абстрактної ідеї, поняття за допомогою образу.

Важливим постулатом сучасної когнітивної лінгвістики є дискурсивний підхід до вивчення мовних фактів. Метафори, які функціонують у мові, повинні розглядатися в дискурсі, у тісній взаємодії з умовами їх виникнення і формування, з урахуванням авторських, прагматичних постанов. Сучасний політичний дискурс багатий на метафори, які в текстах є засобами оцінності, полемічності, маніпулятивності, метафоричні вислови також образно характеризують опонентів, їхні погляди, дії, тощо.

Вивченню особливостей політичного дискурсу та метафори присвячено велику кількість наукових праць (О. С. Кубрякова, Н. Д. Арутюнова, А. М. Баранов, Є. В. Будаїв, М. О. Васильєва, Т. С. Вершиніна, Х. П. Дацишин, В. З. Дем'янків, С. П. Денисова, В.І. Карасик, Ю. М. Караулів). Так, дослідники політичної комунікації виділяють аргументаційну функцію метафори (засіб переконування), евристичну функцію, (осмислення політичної реальності й формування продуктивних метафоричних моделей). Як слушно зауважує **О. Стоянова**, метафора, яка

виконує такі функції, в політичному дискурсі образно репрезентує суспільно — політичні й ідеологічні заміни в суспільстві.

За своїм характером метафора універсальна й інтернаціональна. Дослідження метафор у мові політика за останні роки переживає «справжній бум». Важливість вивчення політичної метафорики зумовлена тим, що метафоричні процеси беруть активну участь у формуванні сприйняття світу людиною, і тому на їх основі можна краще зрозуміти, яким чином людина пізнає дійсність. А з іншого боку, аналіз використовуваних політиком метафор дає можливість виявити його приховані установки і цілі, відтворити реальний портрет його особи: «скажи мені, які метафори ти використовуєш, і я скажу, хто ти». Так метафора, що спочатку відносилася до сфери риторики, а пізніше ввійшла до лінгвістики, потрапляє у поле зору таких суспільних дисциплін, як соціальна і політична психологія, соціологія, теорія комунікації та ін. Дж. Лакофф і М. Джонсон виявили в структурі англійської мови — у її найзвичніших уживаннях — низку політично значущих метафор. На думку вчених політичні ідеології будуються за допомогою метафоричних термінів. Політичні метафори, як і інші можуть приховувати аспекти реальності, проте вони є більш значущими в політичній сфері «стримують наше життя» та іноді можуть призвести до керування людською свідомістю».

Ментальні репрезентації — промови, статті, інтерв'ю, виступи на різних форумах і т. д. розкривають ідеолекти — своєрідні персональні «лінгвістичні, дискурсивні паспорти» цих «мовних особистостей» шляхом вербалізації їх особистісних концептосфер». У той же час згадані політичні жанри в більшості випадків носять у політиків інституціональний характер — реальними авторами подібного роду текстів є спеціальні спічрайтери, наприклад з групи референтів при відомстві канцлера.

Який мовний портрет А. Меркель? На це запитання відповідає безліч

виступів інших політиків і численні публікації : найвпливовіша жінка Європи, сильна, при всій її скритності і непомітності, володіє «майже нелюдською здатністю до самоконтролю», поєднує в собі «строгий прагматизм, соціальний лібералізм, і впевненість у необхідності боротися зі змінами клімату». Критика канцлера з її партійного табору «чорних» (ХДС і ХСС), вдаючись до метафор, відзначають у неї «недостатню стійкість лавірування, і лицемірство в поводженні з соціал-демократами і польським урядом»

** (mangelnde Standfestigkeit sowie Taktiererei und Duckmäusertum vor Sozialdemokraten und polnischer Regierung)*

З іншого боку, *опозиція в Бундестазі (СДПН, «Союз 90 — Зелені» та ліва партія)* використовує метафори для негативної характеристики: *уряд Меркель не справляється зі своїми обов'язками, а вона сама є лише менеджером, а не главою цього уряду» (Merkel — Regierung hat versagt, sie selbst sei nur noch «Geschäftsführerin» der Regierung); багатометафоричних заголовків медійних політичних публікацій містять прізвисько Меркель або пов'язані з нею: «Die uneuropäische Angela Merkel», « Schau mir nur in die Augen, Kanzler», «Ein Machtwort wie eine Fata Morgana».*

Розглянемо іншу сторону антропоцентричної парадигми на прикладі мови Меркель. Ключова метафора для характеристики цієї мовної особливості - «*Майстриня приблизності*» (*Meisterin des Ungefähren*). Вона дотримується стилю Геншера - лавірує, темнить, недоговорює, говорить невизначено. Невизначеність давно стала її політичною натурою.

Sie genschert, laviert, verunklart, lässt offen, bleibt unbestimmt. У цьому їй допомагає використання *політичних метафор*.

«Das Vage ist ihr längst zur politischen Natur geworden.» В цьому прикладі особливої уваги заслуговує дієслівна метафора «*genschern*», утворена від прізвиська Геншер (*Genscher*). Подібний прийом освіти утворення дієслівних політичних метафор в німецькій мові

представляється досить продуктивним. Гарним оратором виборної компанії 2009 р. в німецьких ЗМІ відразу після виборів був визнаний Г. Вестервелле, мова якого була «особливо ясна й вражаюча, насичена оригінальними метафорами. (seine Reden sind mit originellen Metaphern garniert. Йому належить образна зоометафора (орніометафора) - «У великих політиків - орел (герб ФРН), а в дрібних - стерв'ятник».

(Bei den Grossen kommt der Bundesadler, bei den Kleinen der Pleitegeier)

Г. Вестервелле — колишній лідер «жовтих» (ВДП), міністр закордонних справ ФРН займає в концептосфері «політика» особливе місце. Газети писали про нього, що «обоожнює гучні тусовки, привабливий, підтягнутий, спортивний, а головне — вмiє невимушено триматися...» З тих пір, як в 2001 р. лідером німецьких лібералів став Вестервелле, майстер мовних маніпуляцій, «поразки», які «жовті» до цього терпіли і на федеральних, і на земельних виборах на кілька років припинилися. ВДП знову одержала місця в ландтагах декількох федеральних земель. Проте з часом Вестервелле пережив метаморфозу. Х. Зеєхофер назвав Вестервелле «надчуттєвою істотою на пташиному дворі» (*Sensibelchen im Hühnerhof*). У ході виборчої компанії Вестервелле необережно обійшовся з концептом «зниження податків» (*Steuersenkung*). Оскільки на практиці нічого подібного не відбулося, а ВДП, а до того ж зазнала в ряді земельних виборів 2010 і в 2011рр. Великі поразки, авторитет Вестервелле різко пішов на спад, і він був змушений залишити пости віце — канцлера і голови партії «жовтих».

Виділяються такі види мовної метафори»:

- 1) номінативна,
- 2) когнітивна,
- 3) образна.

Для прикладу розглянемо роль кольору в метафоричній ідентифікації

німецьких політичних партій, де будуть присутні усі три вище згадані типи метафор. Відомі громадсько — політичні інтерпретації квітів в Німеччині пов'язують чорний колір (**Schwarz**) з християнської (католицької) та консервативною традицією, жовтий (**Gelb**) — з лібералізмом і привабливістю для мас, червоний (**Rot**)— з соціал — демократичним, робітничим і комуністичним рухами при наявності, відповідних відтінків у фарбах, зелений (**Grün**) - з чистою екологією. Політична, у даному випадку метафора кольору виконує в дискурсі функцію концептуалізації:

Die Union:

* *Christlich — Demokratische Union und Christlich — Soziale Union (CDU/ CSU) ist schwarz (Christentum, Konservatismus);*

* *die Sozialdemokratische Partei, die SPD ist rot (dunkelrot, rotes Purpur, soziale Demokratie);*

* *die Freie Demokratische Partei, die FDP ist gelb (Leberalismus, Attraktion);*

* *das Bündnis '90 / die Grünen, die «Grünen» sind grün (Umweltschutz, saubere Natur);*

* *die linke Partei, die LP ist rot (grellrot, Sozialismus).*

Як правило, метафора використовується в тексті в умовах «максимального текстового напруження», що забезпечує, залучення особової уваги адресата. Найбільшу увагу читачів привертає заголовок. Для сучасної німецької політичної публіцистики дуже характерні метафоричні заголовки, покликані зацікавити читачів, спонукати їх прочитати основну частину тексту. Зазвичай метафора в заголовку статті розгортається в основному тексті, нерідко утворюючи при цьому цілу метафоричну систему. У співвідношенні метафоричного заголовка статті та її тексту можуть виявлятися спеціальні стилістичні прийоми: ефект виправданого очікування, ефект посиленого очікування,

ефект обманутого очікування. У статті використані близько **20 статей**, де більшість заголовків містять **політичні метафори**. У багатьох заголовках газет містяться метафора кольору, про що свідчать наведені нижче приклади.

Frankfurter Allgemeine Zeitung:

* Зелені мають намір підтримати рішення про відмову від використання атомної енергії, - **Grüne wollen Atomausstieg zustimmen.**

* Відмова від атомної енергії: світ «зелених» збитий з пантелику, - **Atomausstieg: Die grüne Welt ist in Unordnung.**

* Штуттгарт — 21: «Зелених» звинувачують в обдурюванні людей. - **Stuttgart — 21: Bahn — Chef wirft Grünen «Volksverdummung»**

* Штуттгарт — 21: Прощання з «зеленим» якобінізмом. - **Stuttgart 21: Abschied vom grünen Jakobismus.**

* Зближення «чорних» з «зелених»: Представники «зелених» проявляють розуміння канцлера. - **Schwarz — Grüne Annäherung: Der grüne Kanzlerinnenversteh.**

Інші метафоричні заголовки цієї ж газети: «Union und FDP: Die lange Nacht der Gruppentherapie»; «Historische Sondersituation: Nachsteuern beim G — 8 - Abitur», «Regierungserklärung zur Energiewende: eine Herkulesaufgabe», «SPD in Baden — Württemberg: eine Partei will werden, was sie nie war.»

Декілька прикладів метафоричних моделей в заголовках «**Süddeutsche Zeitung**»: «Die uneuropäische Angela Merkel», «Ewiges Hickhach um Hartz», «Ein Maulwurf in der FDP», «Schau mir in die Augen, Kanzler», «Ein Machtwort wie eine Fata Morgana», «Grüne Ostsee», «Von der Leyens Hausaufgaben», «Das umgekrempelte Land», «Die Hütte brennt», «Das Kind wächst, Hartz IV noch nicht», «Mehr Hartz IV für Kranke», «Die neue deutsche Frage».

Здатність до розгортання в тексті в найрізноманітніших фреймах

— найважливіша властивість концептуальної метафори. Розглянемо приклад такого розгортання моделі, в межах невеликого фрагмента тексту, згаданої вище статті « *Die Hütte brennt*», в дослівному перекладі «Хата горить», опублікованій 7 жовтня 2015 року в «*Süddeutsche Zeitung*». Метафора в заголовку символізує суспільно- політичний та міжпартійний конфлікт в Штуттгарті, що виникає у зв'язку з докорінною реконструкцією залізничного вокзалу. Відповідні метафори виділені в тексті підкресленням:

Die Hütte brennt.

In so manchem Kirchlein des schönen Landes Baden- Württemberg steht eine geschnitzte Figur des Heiligen Sankt Florian. Das ist ein Heiliger, der ein Schaff mit Wasser in den Händen hält und es als himmlischer Feuerwehrmann auf ein brennendes Haus schüttet. In dieser Rolle kommt nun Heiner Geissler nach Stuttgart, weil dort, im übertragenen Sinn, die Hütte brennt. Er soll den lodernden Streit um Stuttgart 21 schlichten. Geissler ist ein bunter Vogel mit schwarzer Seele. Er ist einer, von dem man sich vorstellen könnte, dass er im Schlosspark steht und Bäume schützt. Als noch immer gehrühmter Ex — Generalsekretär genießt er das Vertrauen der CDU und ihres Ministerpräsidenten Steffan Mappus, als Attac-Mitglied und Kapitalismuskritiker das Vertrauen der Grünen und ihres Landesfraktionschefs Winfried Kretschmann. Geissler gilt als gefuchster Stratege; wenn überhaupt einer den Konflikt in Stuttgart entspannen kann, dann er. Es ist eine schier aussichtslose Aufgabe, die Mappus da an Geissler übertragen hat. Sie bringt diesem aber auch gewisse Befriedigung: Geissler hat nicht vergessen, wie mies er zuletzt als Vizefraktionschef im Bundestag von den Konservativen seiner Partei behandelt worden ist; nun rufen sie ihn als Retter... Geissler verhandelt als Schlichter über die Zukunft von Stuttgart. Es handelt sich um den Versuch einer Quadratur des Kreises

У наведеному уривку спостерігається паралельне розгортання як

мінімум трьох метафоричних моделей. Одна - домінуюча метафора, представлена в заголовку «Хата горить» («Die Hütte brennt»). Взаємному порозумінню заважають деякі істотні нюанси. «Die Hütte brennt» перекладається українською мовою як «хата, хижа, халупа». В німецькому значенні присутні відтінки затишку, романтичності, самостійності. В уявленні більшості українців хатинка — затишне житло, але хижа, халупа — невелика убога хата. При перекладі подібного роду метафоричних моделей треба враховувати спеціальні лінгвокультурологічні особливості.

Висновки. Результати проведеної роботи можна охарактеризувати наступним чином. Метафора -це троп, тобто якийсь образ, заснований на вживанні слів у переносному значенні. Метафора являє собою перенесення властивостей одного предмета на інший за принципом їх подібності. Найважливішим компонентом механізму метафоризації є процедура порівняння. Вона зводиться до пошуків спільних ознак, «метафора може бути виведена з порівняння і заснована на паралелізмі різнопорядкових явищ». Виділяють п'ять типів метафор: мертві метафори, метафори — кліше, лексичні, інноваційні, та креативні, так звані авторські метафори. Метафора в політичному дискурсі образно репрезентує суспільно - політичні й ідеологічні зміни в суспільстві.

Дослідження німецького політичного дискурсу покликане виявляти особливості використання метафорики прихильниками різних ідеологічних поглядів, учасниками певних політичних об'єднань, прихильниками різних методів вирішення політичних проблем

Література

1. Кияк Т.Р., Огуй О.Д., Науменко А.М. Теорія та практика перекладу (нім. мова). Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова книга, 2006. 592 с.
2. Арутюнова Н.Д. Метафора и дискурс // Теория метафоры. М.:

Прогресс, 1990. С. 22-40.

3. Арутюнова Н. Д. Теория метафоры. М.: Прогресс, 1990.
4. «Der Spiegel» № 27, 28, 29, 30/2009.
5. «Frankfurter Allgemeine Zeitung, 2010.
6. «Spiedel on line» (<http://www.spiegel.de/spiegel>).